

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 10-09-28744 פולק ואח' נ' AG-Allianz versicherungs ואח'

תיק חיצוני:

1

מספר בקשה: 84

בפני כב' השופט יחזקאל קינר

מבקשים (תובעים) 1. ערן פולק
 2. יהלומי קישוט
 3. ד'קור יהלומים בע"מ
 4. KD Diamonds International Limited

נגד

משיבות (נתבעות) 1. מנורה מבטחים חברה לביטוח בע"מ
 2. AG-Allianz versicherungs
 3. GERLING INDUSTRIE -HDI
 4. VERSICHERUNG AG

החלטה

1. המועד הקבוע ליום 1.4.14 נועד לשמיעת עדותו של אחרון עדי התובעים, מר נזים איברהימוב, המתגורר במולדובה (להלן: "העד"), וזאת בהתאם להחלטה מיום 26.12.13.
2. בהודעה שהגישו התובעים ביום 23.3.14, טענו כי טרם עלה בידו של העד לקבל אישור יציאה ממולדובה ולפיכך לא יהיה באפשרותו להתייצב למועד הדיון הקבוע ליום 1.4.14.
- באותה הודעה ביקשו התובעים לבטל את מועד הדיון הקבוע ליום 1.4.14, ולאשר צירוף הצהרתו של העד לראיות התובעים, בלא שייחקר עליה.
3. רק לאחר שהוגשה התנגדות הנתבעות שכללה גם תהיה על כך שהתובעים לא הגישו בקשה לשמיעת העד בדרכים חלופיות, ציינו התובעים בתשובתם לתגובת הנתבעות כי יש לדחות את מועד הדיון על מנת לשמוע את עדות העד באמצעות **כינוס וידיאו**, או שניתן לשמוע את עדותו לאחר שמיעת עדויות הנתבעות.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 10-09-28744 פולק ואח' נ' AG-Allianz versicherungs ואח'

תיק חיצוני:

4. חרף הדרך הפסולה בה נהגו התובעים בכך שכללו בתשובה לתגובה בקשה שהיו צריכים להעלות מלכתחילה בבקשתם המקורית, ביקשתי תגובת הנתבעות לכך, והוגשה תגובה כזו וגם תשובה לתגובה.

5. הנתבעות טענו בתגובתן כי יש לדחות את בקשתם של התובעים ממספר טעמים. ראשית, הן טענו כי דרך המלך בניהול הליך משפטי היא באמצעות העדת העדים בפני השופט, שכן דרך זו מאפשרת לשופט להתרשם מן העדים באופן ישיר. לשיטתן, כוחה של טענה זו יפה במיוחד שעה שמהימנותו של העד מוטלת בספק, כפי הנסיבות בענייננו, ושעה שמדובר בעד שהוצג על ידי התובע 1 כגורם משמעותי בתכנון וארגון השוד נשוא תביעת התובעות. עוד הן טענו כי לשם התרת העדה באמצעות כינוס וידאו, המבקש צריך להוכיח קיומה של סיבה טובה המונעת את העדת העד בבית המשפט וכן עליו לבסס את טיעונו בראיות תומכות. במקרה דנן, לטענתן, התובעים לא צירפו לבקשתם ראיות המוכיחות כי העד לא יכול להגיע לארץ למתן עדות. כמו כן, מבקשת התובעים עולה כי מדובר בעניין זמני ופתיר, וכי ניתן לדחות את מועד העדתו של העד עד אשר יקבל אישור יציאה ממולדובה. עוד טענו הנתבעות כי התובעים לא תמכו את בקשתם בתצהירו של העד המפרט את הנסיבות בעטיין נבצר ממנו להתייצב לדיון. לבסוף טענו הנתבעות כי בקשת התובעים לחקירה נגדית באמצעות כינוס וידאו כלל אינה רלוונטית מקום בו לא הוגש תצהירו של העד כשהוא חתום ומאומת כדין, אלא כל שהוגש היא הצהרה שלא ברור מי חתם עליה ובפני מי, ובנוסף לא תורגמה כדין.

6. לטענת התובעים, לא תמכו הם את הבקשה במסמכים מאמתים, מאחר והתקשורת עם העד היתה טלפונית. עוד הם טענו כי הם לא צירפו תצהיר לבקשה, מאחר ולא מדובר בתצהיר של אזרח ישראלי אלא בהצהרה של אזרח זר שהדין הישראלי אינו חל עליו לכאורה, והוא אינו בשליטתם. כמו כן טענו התובעים כי איזון בין שיקולי מהות לפרוצדורה מביא לידי כך שניתן לקבל את הצהרתו של העד לתיק בית המשפט, כך שככל שתינתן רשות להעדתו באמצעות כינוס וידאו, תינתן לתובעים אפשרות לאמת את הצהרתו. לבסוף טענו התובעים כי יש לתת את הדעת לכך שמדובר בעד שאינו בעל דין, ועל כן ראוי לשקול ביתר חיוב את העדתו באמצעות כינוס וידאו.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 10-09-28744 פולק ואח' נ' AG-Allianz versicherungs ואח'

תיק חיצוני:

לדידם של התובעים, ניתן גם להמשיך את ניהול התיק ולדחות את שמיעת עדותו של העד לאחר סיום פרשת התביעה, מאחר שמדובר בעדות נקודתית אשר אין בה כדי להשפיע על עדויות הנתבעות.

7. אציין כי עוד בהחלטה מיום 10.12.13 נדחתה בקשת התובעות לשמוע את עדותו של מר איברהימוב באמצעות כינוס וידאו. באותה החלטה נקבע כי דרך המלך היא חקירת עדים בבית משפט, וחקירת עדים באמצעות הוידאו הינה חריג שיתאפשר רק מקום בו קיימות נסיבות מיוחדות להתיר זאת. יתרונות החקירה בבית המשפט כאשר העד נמצא פיזית הינם יתרונות ברורים, וגם אם לעד המצוי בחו"ל נוח יותר כי חקירתו תתקיים באמצעות הוידאו, עדיין על מנת לרדת לחקר האמת וגם על מנת לאפשר מיצוי החקירה באופן הנוח יותר לב"כ הצדדים יש לאפשר קיומה באולם בית המשפט. הבקשה נדחתה באותה החלטה, מאחר שהתובעים טענו כי העד יוכל להגיע תוך פרק זמן של חודשיים-שלושה למתן עדות בישראל, וברי היה כי דרך זו עדיפה, מה גם שבאותו זמן טרם הסתיימה שמיעת ראיות התובעים.

8. ואכן, נקודת המוצא לדיון היא עדיפותה של העדות בין כתלי בית המשפט, ובמיוחד שעה שקיימת חשיבות רבה לבחינת מהימנותו של העד כפי שטוענות הנתבעות בענייננו [ראו: רע"א 6021/05 Ruth Simon Sharp נ' בנק לאומי לישראל בע"מ (7.8.05)]. השימוש במצלמות וידאו עלול להטיל מגבלות שונות על האופן בו נערכת החקירה הנגדית ועל היכולת של בית המשפט להתרשם באופן מלא מן העד, מה גם שלאזהרה שמוזהר העד טרם מתן עדותו, יש ערך מוגבל ביותר, אם בכלל, שעה שהעדות נמסרת מחוץ לישראל.

9. מכל מקום, השיקולים המנחים בבחינת בקשה להעדה באמצעות כינוס וידאו הם שהבקשה הוגשה בתום לב, כי העדות רלבנטית למחלוקת וכי קיימת סיבה טובה לכך שבעל הדין או העד אינם יכולים למסור עדותם בבית המשפט [רע"א 3810/06 י. דורי את צ'יקובסקי בניה והשקעות בע"מ נ' דורי (24.9.07) (להלן: "עניין דורי")]; רע"א 1920/12 לוינגר נ' פוזנר (3.5.12)].

10. בענייננו, נושא עדותו של העד רלבנטי למחלוקת שבין הצדדים.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 10-09-28744 פולק ואח' נ' AG-Allianz versicherungs ואח'

תיק חיצוני:

11. לעניין תום הלב הנדרש, קיים קושי לקבוע זאת, שכן מאחר והתובעים לא תמכו את הבקשה באסמכתאות, אין בידי מידע או כלים לקבוע האם הבקשה - ככל שהיא נוגעת לעד - אכן הוגשה בתום לב.

12. על כל פנים, הסיבה העיקרית בשלה דין הבקשה להידחות, היא כי הבקשה אינה מגלמת בתוכה "סיבה טובה" לכך שהעד אינו יכול למסור את עדותו בבית המשפט.

הטענה כאילו אין באפשרות העד לצאת ממולדובה לישראל לא נתמכה באסמכתאות כלשהן, לא בתצהיר ואף לא באסמכתאות אחרות. התובעים לא צירפו לבקשה תצהיר של העד המאמת את הנסיבות בעטיין נבצר ממנו להתייצב לדיון. כבר נקבע לא אחת כי קיימת חשיבות רבה לצירוף תצהיר בתמיכה לבקשה למתן עדות בדרך של כינוס וידאו [רע"א 1665/11 סונול כנען בע"מ נ' איבי (21.4.11); רע"א 2086/11 פלוני נ' פלוני (8.2.2012); רע"א 1920/12 לוינגר נ' פוזנר (3.5.12)].

בעניין לוינגר שנוכר לעיל ציין כב' השופט זילברטל כי הדרישה לצירוף תצהיר כאמור אינה דרישה פורמאלית גרידא, אפילו מקום שלבקשה צורפו מסמכים רפואיים. אוסיף כי על אחת כמה וכמה שכך הדבר, מקום בו לא צורפה כל ראיה חיצונית שהיא, אשר תתמוך בטענותיהם העובדתיות של התובעים, בדבר אי יכולתו של העד לצאת ממולדובה לישראל ללא אישור יציאה, וכן לגבי הבקשה לקבלת אישור יציאה שהוגשה על ידי העד, ככל שהוגשה, והעיכובים שחלו בקבלת אישור היציאה. יש לזכור כי ב"כ התובעים ביקרו את העד במולדובה בחודש דצמבר 2013, וציינו בבקשתם הקודמת כי יוכל להגיע לישראל תוך חודשיים-שלושה. עתה, פרט לאמירה כללית של ב"כ התובעים כי העד הודיע להם טלפונית שההליך הבירוקרטי לקבלת אישור היציאה סבוך משחשב, אין כל תימוכין לעיכוב שחל בעניין זה, הסיבות לו, וכיו"ב.

לא ניתן לקבל, אפוא, את טענת התובעים כי נמנע מהעד להגיע למתן עדות בישראל מסיבות שאינן תלויות בו, שכן לא הוכיחו טענה זו באופן מספק, אלא הטענה נטענה בעלמא.

13. איני יכול לקבל את הטענה כי העד אינו בשליטת התובעים ולכן אין מקום לדרוש מהם להמציא תצהיר ואסמכתאות כאמור לעיל. ראשית, עובדה היא כי העד חתם על "הצהרה" לבקשת התובעים, דהיינו קיים שיתוף פעולה של העד עימם. שנית, אם העד אינו משתף

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 10-09-28744 פולק ואח' נ' AG-Allianz versicherungs ואח'

תיק חיצוני:

1 פעולה, מי יתקע לידם של התובעים כי יסכים למסור עדותו בכלל ובאמצעות כינוס וידאו
2 בפרט? גם בעניין זה לא הומצאו ראיות כלשהן על ידי התובעים, לא מכלי ראשון ולא מכלי
3 שני.

4
5 14. של כל הטעמים לעיל, אני דוחה את הבקשה להעדתו של מר נזים איברהימוב באמצעות
6 כינוס וידאו.

7
8 15. באשר לטענת התובעים כי ניתן יהיה לשמוע את עדותו של מר איברהימוב לאחר שמיעת
9 עדויות הנתבעות, אני יכול לקבוע זאת. עדותו של מר איברהימוב אינה עדות טכנית לאור
10 הטענות הקיימות לעניין השוד הנטען על ידי התובעים בתביעתם, והבאת עדותו של העד
11 לאחר שתסתיים שמיעת ראיות הנתבעות, דחינו חילוף סדר הבאת הראיות בעניין זה,
12 עלולה להעניק לתובעים יתרון שלא כדין.

13
14 16. נוכח האמור לעיל, ובהמשך להחלטות שניתנו בדיון מיום 26.12.13, אני קובע כי התובעים
15 סיימו להביא ראיותיהם בתביעה זו (בכפוף לזכותם לבקש הבאת עדי הזמה, כפי שצינו
16 באותו דיון).

17
18 17. נוכח האמור לעיל, אני מבטל את הדיון הקבוע ליום 1.4.14.

19
20 18. בהתאם להחלטות מיום 26.12.13, ימסרו הנתבעות לב"כ התובעים תוך 4 ימים (ולמעשה
21 לא יאוחר מיום 6.4.14) את כל הראיות החסויות שהנתבעות לא גילו עד היום בהתאם
22 להחלטת בית המשפט. מובן כי יש להעביר את החומר הנזכר לעיל באופן מסודר, הכולל
23 רשימת המסמכים המועברים וכן מספור רץ של העמודים.
24 כמו כן, יוגשו ראיות הנתבעות במלואן לא יאוחר מיום 15.5.14, כפי שנקבע.

25
26 ניתנה היום, כ"ט אדר ב תשע"ד, 31 מרץ 2014, בהעדר הצדדים.

27

28 יחזקאל קינר, שופט

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 10-09-28744 פולק ואח' נ' AG-Allianz versicherungs ואח'

תיק חיצוני: